

Eerste Kamer der Staten-Generaal

De Staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en
Innovatie
dr. H. Bleker
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Binnenhof 22
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070-312 92 00
fax 070-312 93 90

Datum 20 oktober 2011
betreft Hervorming gemeenschappelijk visserijbeleid
Kenmerk 149297.01U

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

Geachte heer Bleker,

De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken, Landbouw en Innovatie hebben met belangstelling kennisgenomen van de voorstellen van de Europese Commissie om het gemeenschappelijk visserijbeleid (GVB) te herzien.¹ De voorstellen geven de leden van de fractie van de ChristenUnie en het lid van de fractie van de Partij voor de Dieren aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen en het stellen van de volgende vragen aan de regering. De commissie verzoekt de regering om deze vragen binnen vier weken na dagtekening van deze brief van beantwoording te voorzien.

De leden van de fractie van de ChristenUnie vragen of de regering de analyse van de Commissie deelt die ten grondslag ligt aan de onderhavige hervorming van het GVB. Indien dit het geval is, deelt de regering alle aangedragen argumenten in gelijke mate? Deelt de regering de opvatting dat met het nieuwe beleid de huidige problemen, zoals overbevissing, het economisch fragiele karakter van de sector, de onaantrekkelijkheid van het werken in de sector en het precaire karakter van kustgemeenschappen, op potentieel succesvolle wijze worden aangepakt?

Daarnaast vragen deze leden of de regering een impactanalyse heeft gemaakt van de voorgestelde hervormingen op de Nederlandse visserij. Wat is het oordeel van de regering over het door de Commissie voorgestelde concessiebeleid in het algemeen en over de gevolgen van dit beleid voor de Nederlandse visserijvloot in het bijzonder?

Is de visserij als georganiseerde stakeholder betrokken bij de discussie over de herziening van het GVB, zo vragen deze leden. Is de regering van oordeel dat met het nieuwe beleid een stevige impuls wordt gegeven aan een duurzame exploitatie van de visbestanden en de visserijsector?

Het lid van de Partij voor de Dieren heeft enige vragen over de voorstellen van de Commissie en de inzet van de regering bij de herziening van het GVB, waarvan dit lid mening is dat deze hard nodig is gelet op de zorgelijke staat van de communautaire visbestanden.

Op dit moment bevinden slechts 13 van de 95 beviste bestanden zich binnen de biologisch veilige grenzen en is voor 56 bestanden de toestand onbekend doordat er te weinig informatie

¹ Voorstellen COM(2011) 416, 417, 424, 425 en 426 van 13 juli 2011

Datum 20 oktober 2011
Kenmerk 149297.01U
blad 2

voorhanden is. Het is daarom, naar de mening van het lid van de fractie van de Partij voor de Dieren, van essentieel belang dat het visserijbeleid fundamenteel herzien wordt. Het is volgens dit lid alarmerend dat er ondanks een toegenomen visserijinspanning een mondiale trend bestaat van afnemende vangsten. Dat betekent dat visbestanden overal ter wereld zijn overbevist. Alleen écht vergaande maatregelen kunnen nog soelaas bieden. Daniel Pauly, een vermaard visserijbioloog met een eredoctoraat aan de universiteit van Wageningen, heeft drie aanbevelingen gedaan om de overbevissing tegen te gaan:

- De visserijsubsidies moeten onmiddellijk worden afgeschaft. Vissers blijven volgens Pauly slechts als gevolg van de voortgaande subsidiering op bestanden vissen waarvoor de vangst niet langer rendabel is;
- het visserijbeleid moet overschakelen van een soortgerichte benadering op een ecologische benadering;
- ten minste 20 procent van de wereldzeeën moet tot beschermde mariene zone verklaard worden waarbinnen niet mag worden gevist, zodat vispopulaties zich kunnen herstellen.

Het lid van de fractie van de Partij voor de Dieren dringt er bij de regering op aan dat deze aanbevelingen worden overgenomen en door de regering ingebracht worden bij de bespreking van de voorstellen tot herziening in Europees verband. Commissaris Damanaki onderschrijft de noodzaak om deze maatregelen te nemen. Deze noodzaak blijkt tevens uit rapporten van de Europese Commissie die de laatste maanden verschenen zijn. Zo wordt geconstateerd dat bodemtrawlers niet langer een winstgevende vorm van visserij zijn door het torenhoge brandstofverbruik. Ook blijkt dat het terugdringen van de overcapaciteit van de Europese visserijvloot in haar huidige tempo veel en veel te langzaam gaat. Dit vraagt dus om een concrete hervorming van het beleid. Het valt dit lid bij het nalezen van de voorstellen op dat er geen duidelijke keuze wordt gemaakt voor het behoud en bescherming van ons natuurlijk kapitaal. Ecologische duurzaamheid krijgt geen prioriteit. Onduidelijk is ook hoe de herziening zich verhoudt tot de afspraken in het kader van de Vogel- en Habitatrichtlijn en de Kaderrichtlijn Mariene Strategie, alsmede tot internationale afspraken zoals de Convention on Biological Diversity. Deze verdragen vragen immers om een concrete inzet op het gebied van bescherming van soorten en ecosystemen, zo meent dit lid. Deze afspraken zouden het kader moeten vormen waarbinnen de visserij te werk gaat. Zonder eerst kaders te stellen kan de ecologische draagkracht en duurzaamheid niet gewaarborgd worden. Onderschrijft de regering dat het duidelijk stellen van heldere kaders vanuit natuur- en milieuoogpunt duidelijkheid geeft voor de vissers, noodzakelijk is om de afspraken na te komen en de enige manier is om het beleid te integreren? Is de regering bereid, indien zij dit onderschrijft, om hiervoor in Europees verband te pleiten? Mocht de regering dit niet onderschrijven vraagt het lid van de fractie van de Partij van de Dieren om aan te geven waarom dit niet het geval is.

Het creëren van een netwerk van beschermde gebieden moet prioriteit krijgen binnen het beleid, zo meent het lid van de fractie van de Partij voor de Dieren. Omdat de markt geen ethiek kent, is het daarbij juist de rol van de overheid om zorg te dragen voor de bescherming van kwetsbare waarden. In het geval van de visserij dient de overheid onze natuurlijke rijkdommen te beschermen. Is de regering bereid het subsidiebeleid hierop kritisch te herzien? Ook tijdens de Biodiversiteitstop in Nagoya is afgesproken dat subsidies die de biodiversiteit schaden afge-

Datum 20 oktober 2011

Kenmerk 149297.01U

blad 3

schaft moeten worden. Is de regering naar aanleiding van deze afspraken bereid om in Europees verband te pleiten voor het inzetten van publieke gelden voor publieke doelen, namelijk data collectie, controle en onderzoek? Voorts vraagt dit lid of de regering onderschrijft dat de gelden voor visrechten in derde landen volledig betaald zouden moeten worden door diegenen die daar willen vissen in plaats van door de Europese bevolking.

In de voorstellen van de Europese Commissie wordt het instellen van overdraagbare vangstquota als oplossing genoemd om de overbevissing te stoppen. Er zijn echter berichten uit Denemarken, waar dit systeem al is ingevoerd, dat dit vooral leidt tot concentratie van rechten bij een klein aantal ondernemers. Ziet de regering dit gevaar ook? Is de regering bereid in Europees verband te pleiten voor het introduceren van overdraagbare vangstquota als een optie, in plaats van een verplichting, zoals in de voorstellen is opgenomen? En onderschrijft de regering het standpunt van het lid van de fractie van de Partij voor de Dieren dat bij de eventuele introductie van visserijrechten, deze betaald zouden moeten worden door degenen die er gebruik van gaan maken, aangezien het hierbij gaat om de exploitatie van gemeenschappelijke hulpbronnen?

Ten slotte heeft het lid van de fractie van de Partij voor de Dieren nog enkele opmerkingen en vragen over de *discardban*. Uit de voorstellen van de Commissie blijkt dat geleidelijk wordt ingevoerd dat bijvangst en aangeland dienen te worden. De intentie van de Commissie, om de praktijk waarbij soms meer dan de helft van de vangst halfdood of dood weer overboord gaat te stoppen, is hoopgevend. Naar de mening van dit lid gaan de huidige voorstellen echter nog lang niet ver genoeg. Het verplicht aanlanden alleen geeft te weinig stimulans om de bijvangst te verminderen. Daarom zouden naar mening van het lid van de fractie van de Partij voor de Dieren de aanlandingen afgetrokken moeten worden van het vangstquotum. Voor commercieel niet interessante vissoorten is in de huidige voorstellen geen sprake van een aanlandingsverplichting, deze soorten vervullen echter ook een rol in het ecosysteem. Het wegvangen van deze soorten zou daarom zichtbaar moeten worden in de toegestane vangsten. Onderschrijft de regering deze gedachte en is de regering bereid deze gedachte in Europees verband te bepleiten? Mocht dit het geval zijn, op welke wijze is de regering voornemens dit te doen en binnen welke termijn? Mocht de regering de genoemde gedachte niet onderschrijven, kan de regering aangeven waarom dit niet het geval is, zo vraagt dit lid.

De leden van de commissie zien uw beantwoording met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,

E.M. Kneppers-Heynert

Voorzitter van de vaste commissie voor Economische Zaken, Landbouw en Innovatie